

خزینہٴ اوراق

نمبر
۲۷

جمعہ ایرتسی
تاریخ تاسیس
۱ مایس سنہ ۱۲۹۷

عمومی اعتباریہ قانونہ دائر رسالہٴ ادبیہ در

آیدہ درت کرہ اولہرق جمعہ ایرتسی کونلری حیقار

(اقنومی - پولتیق) مابعد

جواب قاعدهٔ عمومی اوزره زیاده مال و املا که مالک اولان اشخاصه - زنکین اطلاق اولنور لکن زنکینک نصل تشکیل اولنه جنی و نه وجهله توزیع و تقسیم قلنه جنی و نه صورتله خرج و صرف ایدیه جنی مطالعه اولندقه مدار ثروت اطلاق اولنان شیلک مقداری قلیل و کثیر بولنسون ینسه بو صفتدن حقیقیوب مثلا برکیله بغدادیه زنکینک دنیلدیکی کی بر دانه بغدادی دخی بغدادی اولدینی جهته ینسه ثروت و ساماندن معدوددر .

سؤال اشای مختلفهده بولنان ثروت و مالیت یکدیگرینه نصل تطبیق و نسبت اولنور .

جواب اشای مذکوره نل قیمتی یکدیگرینه تطبیق ایله حاصل اولور مثلا شو بولندیغز زمانده بر قیه قهوه نل قیمتی بر قیه برنجک دکردن زیادهدر چونکه قهوه نل بهاسی برنجک تطبیق اولندقه قیمتی فرقلی کورینور بو صورتله قیمتک صورت معناسی ثروت و سامانک بر نوع اولجیسی دیمکدر زیرا بر صاحب مال بوز فروشه متصرف اولدینی اشای اشتراستهده از زیاده احتیاجی بولنان بر شخصه بوزالی غروشه فروخت ایلدیکی تقدیرده صاحب اولک ثروتی الی غروشه نل ایدو ایکجی بایعک ثروتی او نسبتده تنزل ایدر بوجهله فلان شی زیاده یا خود اکسک مالدار دردیغز زیرا ثروت او اشیانک قدر و قیمتی درجه سنه کوره اولق اقتضا ایدر چونکه بر شخصک یا خود بر جاعتک ثروتک درجه سی متصرف اولدقلری مالک قیمتده تطبیقاً حاصل اولدجنی جهته بولنلرک مالک اولدقلری اشیانک قیمتی نه زمان و نمقدار تراید ایدر اینسه

قوت و ثروت‌تری اکا کوره حاصل اولوب عکسی تقدیرنده دخی فقر حال‌ری ظهور ایدر لکن محصولات و حاصلاتک قیمتی بیننده ظهوره کلان اشبو تبدلات و تحولات ماده‌سی مدنی بر ملئک ثروت و یسارینه خلل ویرمن چونکه بر نوع محصولات و اشیانک قیمتدن غیب ایدرلر ایسه دیکردن تمتع ایلرلر .

س مال و املاک قیمتی دیکر اشیا ایله تخمین اولمیبده نه ایچون مسکوکات ایله تقدیر اولنیور .

ج مسکوکاته ویریلان قیمت اصله سائر اشیانک فیثاتی کبی دائما ترقی و تنزل ایتمدیکندن و استعمال و محافظه‌سنده و اشیا سائر ایله تبدیلنده دیکر اشیا دن زیاده سهولت کورندیکندن مسکوکات ایله دیکر اشیا به تقدیر قیمت اولنه‌یور .

س املاک و اشیا ثروت و سامانی احداث ایدیه‌یلورمی ؟

ج اوت املاک و اشیا ثروت و سامانی احداث ایدر چونکه اشیا و املاکه تقدیر اولنان قیمت و بو قیمتک تزیادی او اشیانک زنکیلمکی احداث ایلسنه کافیدر .

س بر شینه نه صورتله تقدیر قیمت اولنه‌یلور ؟

ج او شینک معلوم اولمیان فائده‌سنی تعیین ایتمک ایله تقدیر قیمتی حاصل اولور .

س بر شینک موجود اولان قیمتی نصل تزیاید ایدیه‌یلور .

ج او شی اشترا اولدقدن صکره خلقه اولان درجه فائده‌سی زیاده‌لشدیکه او شینک قیمتی دخی تزیاید ایدر .

باب ثانی

فائده و منفعت نه دیمک اولدیغنی وزنکیلمک لک
حصولی ندن عبارت ایدوکی بیاننده در

س فائده و منفعت نه ديگر ؟

ج فائده و منفعت هر نه طريق ايله اولور ايسه اولسون
انسانه خدمت ايتكه صالح و مقتدر اولان اشيائك مالك اولديغي
حصلت و كيفيته اطلاق اولور .

س نه ايچون بر شينك فائده سي كندوسنك بها و قيمته سبب
اولور .

ج او اشيائك مالك اولديغي نفع و فائده كندوسني جمله
عندنده مرغوب ايدر و او فائده - ناسي - كندوسني (يعني او اشيائي)
تداركه دخی تشويق ايلر بو جهته فائده سي اوليان اشيائه مالك
اولق ايچون كسه فداكارلق ايتيهوب لكن نفع و فائده سي كو -
رينوب احتياج مس ايدن اشيائك استحصالي ايچون اچه صرفي
اختيار اولور .

س لكن بر الماس يوزك و ياخود يايه بر چيچك هر نه قدر
قيمتي وار ايسده فائده لري اولديغي جهته بو اشيائه فصل قيمت
ويرلشدر ؟

ج بو بيان ايلديككز اشيائه فائده مشاهده اولغامي سائر
اشيائه بولنان نفع و فائده كهي كوزه كور نمديكندن ايتجاب ايدوب
حالبوكه فائده ككه سندن مراد انسانك جميع احتياج و اشتياقي
خشنود ايتك اولوب بو جهته انسانك مالك اولديغي كبر و غرور
بعض كره نفسنده اجلقندن طعامه اوله جق احتياج قدر ذكر
اولنان يوزك و چيچك مثلاً اشيائه بر لزوم حقيق پيدا ايدر بناء عليه
بويله كبر و غروره مالك اولان ادم نفسنده بو اشيائك اهميتي
و كندوسنك احتياجني حكم ايتكه مقتدر اولديغندن اشيائي مذبوره نك
قيمتي احتياجي بولنان او مثلاً اواد ملك حرصي در جده تقدير و تخميني

ایله حاصل اولمقده در: دیمک اولور که بزم ایچون هر اشیانک بروجه محرر قیمت و بهاسی اشیای مذکوره نك انسانه اولان فائده سنك درجه سنه کوره در الحاصل فائده سنز اولدیغی حالده قیمت مشاهده اولنان اوکی اشیانک متکبر و مغرور اولان کسسه نك نظرینه کوره فائده سی واردر .

س فائده وقت و حال و محله کوره مختلفمیدر ؟

ج اوت فائده وقت و حال و محله کوره مختلفدر چونکه صوبه نك صعوف اولان مملکتده قیمتک زیاده لکی او محلهده لزوم و فائده سی زیاده اولدیغی ایچوندر لاکن صیحاقل اولان مملکتده استعمال اولمادیغی جهتله قدر و قیمتی یوقدر بونک کبی بر یاپازمه نك دخی صیحاقل اولان محلهده قیمتی اولوب صعوف اولان بلدهده لزومی اولمادیغندن هیچ قدر و قیمتی اولمه من و بر مملکتده دخی وقت و حال و عادت مزه نظر آ بر اشیانک قدر و قیمتی دایما برادهده اوله میوب مثلا زمان سابقده ممالک عثمانیهده ستری و پانطولون یا بلش اولسه ایدی استعمال اولمادیغی جهتله بو درجه فروختی ممکن اولمه میه جغندن قدر و قیمتی دخی شم دیکی قدر اوله من ایدی بو صورتله قیمت و بها اوشیک نفع و فائده سنه کوره تقدیر اولنور چونکه بر صیحاقل مملکتده یاپیلان بر صوبایه صرف اولنان مصرف قدر اوصوبه . نك او محلهده قدر و قیمتی بولنه من .

س قیمت - اشیانک نفع و فائده سنه دایما مطابقمیدر ؟

ج خیر مطابق اولیوب اشیایه وریلان نفع و فائدهیه مطابقدر مثلا بر قادین درت کون ظرفنده ایپلکی اکروب بر چفت چوراب اورمش اولسه اوخاتون بوچورابه مالک اولمق

ایچون هر نقدر اقچه ویرمیش ایسه ده اقچه ده بدل او چورابی
 وجوده کتورمک ایچون صرف ایله دیکی درت کون وقتی و
 زحمتی او چورابه ویریلان نفع و فائده دن طولانی کند و سنه
 حاصل اولان قیمته معادل اولدیغندن باطبع او چورابی بادهوا
 کیمسه ده ویره من ویرمش اولسه بیهوده درت کونی و بومدته
 چکدیکی زحمتی غایب ایش اولور و بو جهته بویله بریقت
 جورابه مالک اولمق ایچون - اوخاتونک فدا ایله دیکی وقت و
 چکدیکی زحمته مقابل بها ویرمسی لازم کلور الحاصل قیمت و
 بها دیلان شی اشیانک نفع و فائده سنه مطابق اولمسوب بلکه
 اشیا مذکوره ده خلق ویردیکی نفع و فائده ده موافق کلوب
 بو جهته او اشیا به نفع و فائده ویردیکی صورته قیمتی دخی
 اولمه جتی درکاردر .

س قیمتی اولوبده درعقب انسانک دفع احتیاجنه صالح
 و انسانه درعقب فائده سی اولیان اشیا یوقیدر ؟
 ج واردر مثلا هر نقدر نباتاتک قیمتی وار ایسه ده درعقب
 انسانک اشبو علمه متعلق اولان احتیاجنی دفع ایتسوب بلکه
 انسانک ما کولانسه صالح اولان حیواناتی بسلیوب سمرلندیردیکی
 جهته بو اولتوک بالاخره و بالواسطه دفع احتیاج ایله کده بو -
 لندیغی مثلاً بویای حصوله کتورن کولک و سائر اجزا دخی هر نقدر
 انسانک درعقب احتیاجنی دفع ایتز ایسه ده از جمله انسانک محتاج
 اولدیغی البسه قاشلرینی تزیین ایدر بو جهته بو مقوله اشیا ده
 بولسان نفع و فائده بالواسطه در چلیر ایله بویه تجاری
 کندو فائده و تجارتلرینک ایزدیادی ایچون نباتات مذکوره نک
 استعمالنه محتاج اولدقلمدن اشبو نباتاتده کورینان فائده ذکر

اولنان تجاره کندوسنی اراندیرمقدهدر الحاصل اشیای مذ -
 کورهیه بر وجه محرر درعقب انسانك دفع احتیاجنده صالح
 بالواسطه فائده می مشاهده اولندیفی جهتله نباتات و بوکا بما -
 ثل اشیای سائرمنك قیمتی بولندهجفی معلوم اولور اشیو
 عله استعمال اولنان نفع وفائدهدن مراد برایشادن كرك بالفعل
 وكرك بالواسطه انسانك استحصا ایلدیکی نفع و فائدهدن عبا -
 رتدر بر اشیا فائدهلو اوله بیلور زیرا انسانلر اوشیئی
 کندو احتیاجلرینی دفع ایچون فائده ویریجی خرج و صرفده
 استعمال ایدرلر .

(محمود جلال الدین)

§

« افاده »

بومقاله « الف بای علوم » نامیله تحریر و ترتیبی هنوز اکمال
 ایلدیکم بر اثر عاجزانهدن مأخوذدر.

(محمود جلال الدین)

بر صانصار ایله خروس و طاوق

کومسه کلدی بر کیچه صانصار،

قپوی پالدی حیرلجه عیار؛

باغرردی : « امان امان ! » دهرک

« آچیکز کیم ایشم یمان !! » دهرک .